

Idrottsjuridik i England och Sverige

Lotta Wendel

Hälsa och samhälle, Malmö högskola

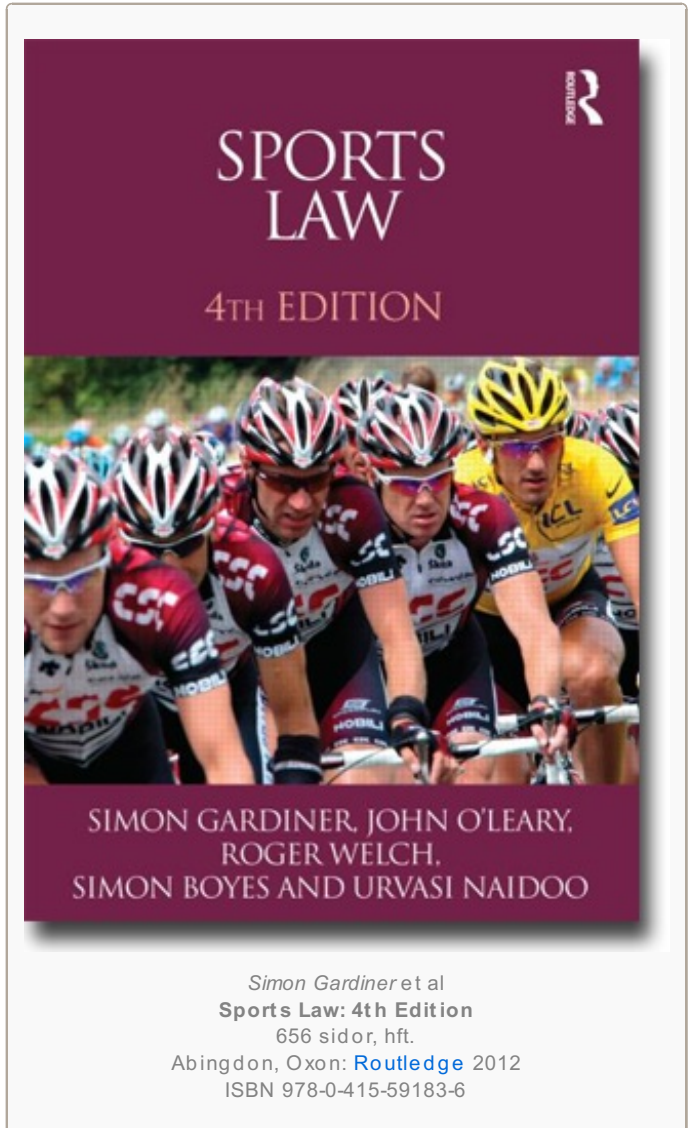

Sports Law av Gardiner et al, har nu utkommit i sin fjärde upplaga. Läroboken får betraktas som standardverket i ämnet, åtminstone i en brittisk och europeisk kontext. Det är en innehållsrik bok om totalt 606 sidor och flera gånger mer omfattande än den svenska motsvarigheten, Jyri Backmans *Idrottsjuridik – en introduktion*.

Frågan om sidantal är mera spännande än den först kan verka. Läromedlets omfång speglar hur erkänd den behandlade disciplinen är. I den anglosaxiska kontexten är idrottsjuridik ett etablerat ämne som ligger inom vad som allmänt går under beteckningen Entertainment and Sports Law eller Sport and Recreation Law. I Sverige ges kurser i idrottsjuridik vid universitet i Umeå samt vid Malmö högskola, men hittills behandlas inte idrottsjuridik inom ramen för någon svensk juristutbildning och någon gemensam uppfattning om vad som inkluderas i ämnet har inte heller etablerats. Detta hänger samman med att idrotten länge har befunnit sig i en fredad zon dit den reglering som gäller för övriga samhället inte nått. Idrottsrörelsen har fortfarande viss självständig makt att utveckla sitt eget regelverk, utöva tillsyn över sig själv och besluta om påföljder för de som bryter mot de interna normerna. Det är dessa interna normer som tillämpas när Svenska fotbollsförbundet beslutar om böter och andra påföljder för de fotbollsklubbar vars "supportrar" njuter av en match genom att tända pyroteknik, slänga in föremål på planen eller ge sig på spelare och domare. Sådana händelser hade lika gärna kunnat hanteras enbart genom det allmänna rättsväsendet.

Man brukar likväl säga att idrotten, också i Sverige, blir alltmera beroende av det allmänna rättssystemet. Här på idrottsforum.org har Bo Carlsson beskrivit detta förrättsligande som en konsekvens bland annat av att idrotten alltmera betraktas som "seriös verksamhet". Det finns då ett behov av stabilitet och förutsägbarhet som idrottens självreglering inte kan tillhandahålla. En annan förklaring som Carlsson pekar på är det moderna samhällets allt större fokusering på enskildas rättigheter. För tvister om rättigheter är domstolarna den naturliga arenan.

Eftersom en lärobok i idrottsjuridik fokuserar på de generella rättsregler som anses ha relevans för idrottsområdet, ger läroboken oss också en föreställning om hur långt förrättsligande-processen har kommit i den rättsordning som läroboken behandlar. Jämför man *Sports Law* av Gardiner et al respektive Backmans *Idrottsjuridik* i detta avseende framkommer några intressanta skillnader.

Omfattande delar av Sports Law berör kommersiella teman som handeln med teve-rättigheter till stora sportevenemang, exploateringen av de olympiska spelen samt korruption och mygel bland agenter och vadslningsbyråer. I Sports Law introduceras till och med begreppet *the Commercial Integrity of Sport*, vilket antyder att idrottsjuridikens uppgift är att skydda idrottens goda kärna i en värld av onda kommersiella intressen.

Idrottsjuridik i svensk kontext belyser snarare individuella idrottares rättigheter, exempelvis vid anställningsförhållanden eller spelarövergångar. Även om Backman framhåller betydelsen av EU-rättens kommersiella regler, framstår den centrala idrottsjuridiska aktören ännu mest som en folkhemsidrottare.

Denna skillnad aktualiserar ännu en av Carlssons förklaringar till rättens intervention på idrottens arena, nämligen den att där det finns pengar att tjäna, där finns också jurister. I enlighet med denna tes blir idrottsjuridik ett allt större och mera väletablerat ämne efterhand som de riktigt stora pengarna kommer in i bilden. Om detta stämmer har svensk idrottsjuridik har en närmast bländande framtid.

Copyright © Lotta Wendel 2013